Zbiór Orzeczeń

POSTANOWIENIE TRYBUNAŁU (szósta izba)

z dnia 12 października 2016 r.* [1]

[Tekst sprostowany postanowieniem z dnia 15 grudnia 2016 r.]

Odesłanie prejudycjalne — Artykuł 99 regulaminu postępowania przed Trybunałem — Umowy o kredyt konsumencki — Dyrektywa 2008/48/WE — Umowa o kredyt dotyczący nieruchomości — Zmienna stopa oprocentowania — Obowiązki ciążące na kredytodawcy — Przepisy prawa krajowego mające zastosowanie do umów obowiązujących w dniu wejścia w życie tych przepisów — Brak możliwości stosowania dyrektywy 2008/48

W sprawach połączonych C-511/15 i C-512/15

mających za przedmiot wnioski o wydanie, na podstawie art. 267 TFUE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, złożone przez Prekršajni sud u Bjelovaru (sąd karny w Bielowarze, Chorwacja) postanowieniami z dnia 15 września 2015 r., które wpłynęły do Trybunału w dniu 25 września 2015 r., w postępowaniach:

Renata Horžić (C-511/15),

Siniša Pušić (C-512/15)

przeciwko

Privredna banka Zagreb d.d.,

Božowi Prce

TRYBUNAŁ (szósta izba)

w składzie: E. Regan (sprawozdawca), prezes izby, J.C. Bonichot i A. Arabadjiev, sędziowie,

rzecznik generalny: E. Sharpston,

sekretarz: A. Calot Escobar,

rozważywszy uwagi przedstawione:

— w imieniu Republiki Chorwacji przez A. Metelko-Zgombić, działającą w charakterze pełnomocnika,

— w imieniu Republiki Czeskiej przez M. Smolka oraz J. Vláčila, działających w charakterze pełnomocników,

* Język postępowania: chorwacki.

1 — Sentencja niniejszego orzeczenia została poddana poprawce językowej po pierwotnym udostępnieniu na stronie internetowej.

— w imieniu Komisji Europejskiej przez G. Goddin oraz M. Mataiję, działających w charakterze pełnomocników,

podjąwszy, po wysłuchaniu rzecznika generalnego, decyzję o rozstrzygnięciu sprawy w drodze postanowienia z uzasadnieniem zgodnie z art. 99 regulaminu postępowania przed Trybunałem,

wydaje następujące

Postanowienie

1 [Po sprostowaniu przez postanowienie z dnia 15 grudnia 2016 r.] Wnioski o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczą wykładni art. 23 i art. 30 ust. 1 dyrektywy 2008/48/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie umów o kredyt konsumencki oraz uchylającej dyrektywę Rady 87/102/EWG (Dz.U. 2008, L 133, s. 66).

2 Wnioski te zostały złożone w ramach postępowań karnych wszczętych z oskarżenia Renaty Horžić i Siniše Pušića, którzy jako pokrzywdzeni domagali się naprawienia za szkodę, przeciwko spółce Privredna banka Zagreb d.d. i Božowi Prce, dyrektorowi tej spółki (zwanym razem dalej „oskarżonymi") z powodu podnoszonego naruszenia przez tych ostatnich niektórych obowiązków w zakresie kredytu konsumenckiego.

Ramy prawne

Prawo Unii

3 Motywy 9 i 10 dyrektywy 2008/48 stanowią:

„(9) Pełna harmonizacja jest niezbędna do zapewnienia wszystkim konsumentom [w Unii] wysokiego i równoważnego [równego] poziomu ochrony ich interesów i stworzenia prawdziwego rynku wewnętrznego. Dlatego państwa członkowskie nie powinny mieć możliwości utrzymywania ani wprowadzania przepisów krajowych innych niż ustanowione w niniejszej dyrektywie. Ograniczenia te jednak powinny mieć zastosowanie wyłącznie w zakresie, w jakim przepisy zostały zharmonizowane w niniejszej dyrektywie. Tam, gdzie przepisy nie zostały zharmonizowane, państwa członkowskie powinny mieć swobodę utrzymywania i wprowadzania przepisów krajowych […].

(10) Definicje zawarte w niniejszej dyrektywie określają zakres harmonizacji. Obowiązki państw członkowskich związane z wprowadzaniem w życie przepisów niniejszej dyrektywy powinny zatem być ograniczone do takiego zakresu, jaki wyznaczają te definicje. Niniejsza dyrektywa nie powinna jednak naruszać możliwości stosowania przez państwa członkowskie, zgodnie z prawem [Unii], przepisów niniejszej dyrektywy w dziedzinach, które nie są objęte zakresem jej zastosowania. Państwo członkowskie mogłoby w ten sposób utrzymywać lub wprowadzać przepisy krajowe odpowiadające przepisom niniejszej dyrektywy lub niektórym jej przepisom w stosunku do umów o kredyt nieobjętych zakresem stosowania niniejszej dyrektywy […]".

4 Motyw 14 tej dyrektywy ma następujące brzmienie:

„Umowy o kredyt zabezpieczony na nieruchomości powinny być wyłączone z zakresu stosowania niniejszej dyrektywy. Tego rodzaju kredyt ma bardzo szczególny charakter. Z zakresu stosowania niniejszej dyrektywy powinny być także wyłączone umowy o kredyt przeznaczony na finansowanie nabycia lub utrzymania prawa własności nieruchomości gruntowej lub istniejącego albo planowanego budynku […]".

5 Artykuł 2 wspomnianej dyrektywy, zatytułowany „Zakres stosowania”, stanowi:

„1. Niniejsza dyrektywa ma zastosowanie do umów o kredyt.

2. Niniejszej dyrektywy nie stosuje się do:

[…]

b) umów o kredyt przeznaczony na sfinansowanie nabycia lub utrzymania prawa własności nieruchomości gruntowej lub istniejącego lub planowanego budynku;

[…]”.

6 Zgodnie z art. 11 tej dyrektywy, zatytułowanym „Informacje dotyczące stopy oprocentowania kredytu”:

„1. W stosownych przypadkach konsument otrzymuje, w formie papierowej lub na innym trwałym nośniku, informację o zmianie stopy oprocentowania kredytu, zanim zmiana ta wejdzie w życie. Informacja ta obejmuje kwotę płatności obowiązującą po wejściu w życie nowej stopy oprocentowania kredytu oraz, w przypadku gdy zmienia się liczba lub częstotliwość płatności, szczegółowe informacje na ten temat.

2. Strony mogą postanowić jednak w umowie o kredyt, że konsument otrzymuje informacje, o których mowa w ust. 1, okresowo, w przypadku gdy zmiana stopy oprocentowania kredytu jest spowodowana zmianą stopy referencyjnej, a nowa stopa referencyjna jest podawana do wiadomości publicznej w odpowiedni sposób i informacje o nowej stopie referencyjnej są również dostępne w lokalach kredytodawcy”.

7 Artykuł 22 dyrektywy 2008/48, zatytułowany „Harmonizacja i bezwzględnie wiążący charakter niniejszej dyrektywy”, stanowi w ust. 1:

„W zakresie, w jakim niniejsza dyrektywa zawiera zharmonizowane przepisy, państwa członkowskie nie mogą utrzymywać w swoim prawie krajowym ani wprowadzać do niego przepisów odbiegających od tych, które zostały ustanowione w niniejszej dyrektywie”.

8 Artykuł 23 owej dyrektywy, zatytułowany „Sankcje”, przewiduje:

„Państwa członkowskie ustanawiają przepisy dotyczące sankcji mających zastosowanie w przypadku naruszenia przepisów krajowych przyjętych zgodnie z niniejszą dyrektywą i podejmują wszelkie niezbędne działania w celu zapewnienia stosowania tych sankcji. Przewidziane sankcje muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające”.

9 Artykuł 30 wskazanej dyrektywy, zatytułowany „Środki przejściowe”, stanowi:

„1. Niniejszej dyrektywy nie stosuje się do umów o kredyt obowiązujących w dniu wejścia w życie krajowych środków wykonawczych [transponujących].

2. Państwa członkowskie zapewniają jednak stosowanie art. 11 […] również do umów o kredyt odnawialny obowiązujących w dniu wejścia w życie krajowych środków wykonawczych [transponujących]”.

Prawo chorwackie

10 Zakon o potrošačkom kreditiranju (ustawa o kredycie konsumenckim) (*Narodne novine*, br. 75/09), która weszła w życie w dniu 1 stycznia 2010 r., ma na celu transpozycję do prawa krajowego przepisów dyrektywy 2008/48.

11 Artykuł 3 tej ustawy wylicza rodzaje umów o kredyt, do których akt ten nie ma zastosowania, wśród których to umów nie znajdują się ani umowy o kredyt zabezpieczony hipoteką lub innym porównywalnym zabezpieczeniem, ani umowy o kredyt przeznaczony na finansowanie nabycia lub utrzymania prawa własności nieruchomości gruntowej lub istniejącego albo planowanego budynku.

12 Artykuł 11 omawianej ustawy, zatytułowany „Informacje o stopie oprocentowania", stanowi:

„(1) Jeżeli uzgodnione zostały zmienne stopy oprocentowania, wierzyciel informuje konsumenta o każdej zmianie tych stóp w formie papierowej lub na innym trwałym nośniku przynajmniej 15 dni przed wejściem zmiany w życie. Informacja ta obejmuje wysokość rat obowiązujących po wejściu w życie nowej stopy oprocentowania oraz, w sytuacji gdy zmienia się liczba i częstotliwość spłat, wskazuje szczegółowe zasady tej zmiany.

(2) Strony mogą postanowić w umowie o kredyt, że informacje, o których mowa w ust. 1, są przekazywane konsumentowi okresowo, jeżeli zmiana stopy oprocentowania wynika ze zmiany stopy referencyjnej, pod warunkiem że informacja o nowej stopie oprocentowania jest publicznie dostępna, w szczególności w lokalach handlowych kredytodawcy".

13 Ustawa o kredycie konsumenckim została zmieniona ze skutkiem od dnia 1 stycznia 2014 r. przez Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju (ustawę o zmianie i uzupełnieniu ustawy o kredycie konsumenckim, *Narodne novine*, br. 143/13).

14 Dodany przez art. 3 tej ostatniej ustawy art. 11a zmienionej ustawy o kredycie konsumenckim, zatytułowany „Zmienna stopa oprocentowania", przewiduje:

„(1) Jeżeli uzgodnione zostały zmienne stopy oprocentowania, wierzyciel powinien:

a) określić parametr do celów podejmowania decyzji dotyczących zmiany tych stóp, który będzie jasny i znany konsumentowi;

b) opracować jakościowe i ilościowe aspekty związku przyczynowego między zmianami parametru, o którym mowa w lit. a), oraz ich wpływu na zmienne stopy oprocentowania i

c) określić, do jakich okresów odnosi się decyzja o zmianie zmiennych stóp oprocentowania (jaki jest okres podstawowy i jaki jest okres referencyjny).

(2) Parametrem, o którym mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, jest jedna z następujących zmiennych: Euribor, LIBOR, NRS (krajowa stopa referencyjna), rentowność bonów skarbowych ministerstwa finansów lub średnie oprocentowanie depozytów detalicznych w danej walucie. Stopa zmienna jest określana poprzez dodanie do uzgodnionego parametru stałej marży, której banki nie mogą przekroczyć w okresie spłaty i która powinna zostać uzgodniona w tym samym czasie co parametr.

(3) Zmiany stóp oprocentowania w okresie referencyjnym nie mogą być wyższe, a w razie obniżenia – mniejsze, niż zmiana parametru, o którym mowa w ust. 1, wyrażona w punktach procentowych.

(4) Jeżeli kredytodawca oferuje zmienne stopy oprocentowania, powinien jasno i jednoznacznie poinformować konsumenta o elementach, o których mowa ust. 1, przed zawarciem umowy o kredyt. Powinien również uprzedzić konsumenta o wszelkim ryzyku związanym ze zmiennością stóp oraz jasno i jednoznacznie przedstawić w umowie elementy podlegające zmianie, na których podstawie obliczana jest zmienna stopa oprocentowania.

(5) Dla wszystkich obowiązujących umów o kredyt zawartych przed wejściem w życie niniejszej ustawy bez określenia parametru ani ustalenia związku przyczynowego wierzyciel, zgodnie z niniejszym artykułem, powinien określić parametr poprzez jedną z następujących zmiennych:

— referencyjną stopę oprocentowania (Euribor, LIBOR) lub

— NRS, lub

— stopę rentowności bonów skarbowych ministerstwa finansów, lub

— stopę średniego oprocentowania depozytów detalicznych w danej walucie;

powinien również wskazać stałą część stopy oprocentowania oraz częstotliwość zmiany stopy oprocentowania […].

[…]”.

15 Artykuł 26 ust. 1 pkt 28 zmienionej ustawy o kredycie konsumenckim przewiduje nałożenie grzywny na kredytodawcę lub pośrednika kredytowego, którzy nie przestrzegają obowiązków nałożonych na nich na podstawie art. 11a ust. 5 owej ustawy.

16 Zgodnie z art. 13 ustawy o zmianie i uzupełnieniu ustawy o kredycie konsumenckim:

„(1) W zakresie, w jakim odnosi się on do art. 11a ust. 5 ustawy o kredycie konsumenckim […], art. 3 niniejszej ustawy ma zastosowanie do wszystkich umów o kredyt konsumencki, niezależnie od dnia ich zawarcia.

(2) W odniesieniu do obowiązujących umów o kredyt, które zostały zawarte przed wejściem w życie niniejszej ustawy bez określenia parametrów ani związku przyczynowego, kredytodawcy powinni najpóźniej do dnia 1 stycznia 2014 r. ustalić wraz z dłużnikiem stopę oprocentowania, określając parametry, stałe marże oraz okres stosowania zmiennych stóp oprocentowania”.

Postępowania główne i pytania prejudycjalne

17 Odpowiednio w dniu 12 października 2005 r. i w dniu 21 września 2006 r. R. Horžić i S. Pušić, każde z nich osobno, zawarli z obwinionymi umowy o kredyt dotyczący nieruchomości przewidujące zmienną stopę oprocentowania w wysokości, odpowiednio, 4,03% i 4,25%. W późniejszym czasie ta stopa oprocentowania była kilkakrotnie podwyższana, osiągając odpowiednio 5,95% i 6,00%.

18 Przy ostatnim podwyższeniu wspomnianej stopy oskarżyciele w postępowaniach głównych otrzymali od spółki Privredna banka Zagreb zawiadomienie informujące ich, że podwyższenie uzasadnione było zmianami zachodzącymi w grupie sprzedawanych produktów bankowych oraz stabilnością przedsiębiorstwa. W powiadomieniu tym nie podano natomiast żadnych informacji w zakresie parametrów wykorzystanych do obliczenia wysokości tego podwyższenia.

19 Oskarżyciele wystąpili następnie przed Prekršajni sud u Bjelovaru (sądem karnym w Białowarze, Chorwacja) z oskarżeniem przeciwko obwinionym z tego względu, że obwinieni naruszyli zmienioną ustawę o kredycie konsumenckim poprzez niesporządzenie, z naruszeniem art. 11a ust. 5 tej ustawy, na dzień 1 stycznia 2014 r. załącznika do ich umów określającego parametry i stałą część stóp oprocentowania oraz okres ich stosowania.

20 Obwinieni podnieśli jednak, że wspomniana ustawa jest niezgodna z dyrektywą 2008/48, w szczególności z jej art. 30 ust. 1, jako że nakłada ona na kredytodawcę obowiązki w zakresie zdefiniowania zmiennej stopy oprocentowania w odniesieniu do umów o kredyt obowiązujących w dniu wejścia w życie tej ustawy, czyli w dniu 1 stycznia 2014 r., a więc z mocą wsteczną, w sprzeczności z tym przepisem, i to mimo że wskazana dyrektywa dokonała pełnej harmonizacji.

21 W tych okolicznościach Prekršajni sud u Bjelovaru (sąd karny w Białowarze) postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującymi pytaniami prejudycjalnymi:

„1) Czy retroaktywne stosowanie [zmienionej] ustawy [o kredycie konsumenckim] może być interpretowane i oceniane wyłącznie w świetle przepisów tej ustawy i czy takie stosowanie [wspomnianej] ustawy jest zgodne z prawem Unii, w szczególności z art. 30 dyrektywy […] 2008/48 […], którego ustęp 1 wyraźnie stanowi, że dyrektywa ta nie ma zastosowania do umów o kredyt zawartych przed wejściem w życie ustawodawstwa krajowego, którym dokonana została transpozycja [tej] dyrektywy do prawa krajowego?

2) Czy w kontekście przytoczonym powyżej przepis karny z art. 26 ust. 1 pkt 28 [zmienionej] ustawy o kredycie konsumenckim może być interpretowany, zgodnie z art. 23 dyrektywy [2008/48] i w świetle przepisów przejściowych jej art. 30, w ten sposób, że kary przewidziane za naruszenie przepisu krajowego wprowadzonego na podstawie przedmiotowej dyrektywy nie mogą być stosowane do ewentualnych naruszeń odnoszących się do umów o kredyt obowiązujących w dniu wejścia w życie krajowych środków transponujących?”.

22 Postanowieniem prezesa Trybunału z dnia 28 października 2015 r. sprawy C-511/15 i C-512/15 zostały połączone do celów przeprowadzenia pisemnego etapu postępowania oraz wydania niniejszego postanowienia.

W przedmiocie pytań prejudycjalnych

23 Poprzez swoje pytania, które należy zbadać łącznie, sąd odsyłający zmierza w istocie do ustalenia, czy art. 23 i art. 30 ust. 1 dyrektywy 2008/48 należy interpretować w ten sposób, że stoją one na przeszkodzie przepisom prawa krajowego takim jak te rozpatrywane w postępowaniach głównych, które to przepisy wymagają od kredytodawcy, pod rygorem sankcji karnych, przestrzegania obowiązków dotyczących zmiennej stopy oprocentowania w odniesieniu do umów o kredyt obowiązujących w dniu wejścia w życie tych przepisów.

24 Zgodnie z art. 99 regulaminu postępowania przed Trybunałem jeżeli odpowiedź na pytanie prejudycjalne można wywieść w sposób jednoznaczny z orzecznictwa, Trybunał może w każdej chwili, na wniosek sędziego sprawozdawcy i po zapoznaniu się ze stanowiskiem rzecznika generalnego, orzec w formie postanowienia z uzasadnieniem.

25 Przepis ów należy zastosować w niniejszych sprawach. Otóż, jak zauważyły w istocie rządy chorwacki i czeski oraz Komisja Europejska, odpowiedź na zadane przez sąd odsyłający pytania można wywieść w sposób jednoznaczny z orzecznictwa Trybunału, w szczególności z wyroku z dnia 22 lipca 2012 r., SC Volksbank România (C-602/10, EU:C:2012:443) oraz postanowienia z dnia 3 lipca 2014 r., Tudoran (C-92/14, EU:C:2014:2051).

26 W tym względzie należy przypomnieć, że rzeczywiście, jak podnieśli obwinieni, z dokonywanej w świetle motywów 9 i 10 dyrektywy 2008/48 wykładni art. 22 ust. 1 tej dyrektywy wynika, że jeśli chodzi o umowy o kredyt należące do zakresu jej stosowania, przewiduje ona pełną harmonizację i – jak wynika z tytułu rzeczonego art. 22 – ma ona charakter bezwzględnie wiążący, co należy rozumieć w ten sposób, że w dziedzinach, których harmonizacja ta dotyczy, państwa członkowskie nie są uprawnione do utrzymywania lub wprowadzania przepisów krajowych innych niż przewidziane w tej dyrektywie (wyrok z dnia 12 lipca 2012 r., SC Volksbank România, C-602/10, EU:C:2012:443, pkt 38).

27 Nie zmienia to jednak faktu, iż zgodnie z jednoznacznym brzmieniem art. 2 ust. 2 lit. b) dyrektywy 2008/48 oraz w świetle motywu 14 tego aktu umowy o kredyt przeznaczony na sfinansowanie nabycia lub utrzymania prawa własności nieruchomości gruntowej lub istniejącego lub planowanego budynku wykluczone są z przedmiotowego zakresu stosowania owej dyrektywy (zob. podobnie wyrok z dnia 12 lipca 2012 r., SC Volksbank România, C-602/10, EU:C:2012:443, pkt 42; postanowienie z dnia 3 lipca 2014 r., Tudoran, C-92/14, EU:C:2014:2051, pkt 30).

28 W związku z tym dyrektywa 2008/48 nie znajduje zastosowania w okolicznościach spraw w postępowaniach głównych w zakresie, w jakim z postanowień odsyłających wynika, że umowy będące przedmiotem postępowań głównych stanowią umowy o kredyt „dotyczący nieruchomości” (zob. podobnie wyrok z dnia 12 lipca 2012 r., SC Volksbank România, C-602/10, EU:C:2012:443, pkt 41, 42; a także postanowienie z dnia 3 lipca 2014 r., Tudoran, C-92/14, EU:C:2014:2051, pkt 31).

29 Jednak, jak wynika z motywu 10 tej dyrektywy, państwa członkowskie mogą, zgodnie z prawem Unii, stosować przepisy wspomnianej dyrektywy w dziedzinach, które nie są objęte zakresem jej stosowania. W konsekwencji, jak orzekł już Trybunał, państwa członkowskie mogą utrzymywać lub wprowadzać przepisy krajowe odpowiadające przepisom tej dyrektywy lub niektórym spośród nich w odniesieniu do umów o kredyt nieobjętych zakresem stosowania rzeczonej dyrektywy (wyrok z dnia 12 lipca 2012 r., SC Volksbank România, C-602/10, EU:C:2012:443, pkt 40).

30 Wobec tego, w odniesieniu do umów o kredyt takich jak te rozpatrywane w postępowaniach głównych, harmonizacja przewidziana przez dyrektywę 2008/48 nie stoi na przeszkodzie temu, aby państwo członkowskie włączyło te umowy do zakresu stosowania przepisów krajowych służących transpozycji tej dyrektywy, w celu zastosowania do tych umów wszystkich przepisów tej dyrektywy lub niektórych spośród nich (wyrok z dnia 12 lipca 2012 r., SC Volksbank România, C-602/10, EU:C:2012:443, pkt 40, 43).

31 Jak wynika z motywów 9 i 10 dyrektywy 2008/48, do państw członkowskich należy określenie warunków, na jakich chcą one rozszerzyć zakres stosowania uregulowania krajowego transponującego tę dyrektywę na umowy o kredyt, takie jak umowy rozpatrywane w postępowaniach głównych, które nie należą do żadnej z dziedzin, w odniesieniu do których prawodawca Unii postanowił określić zharmonizowane przepisy (wyrok z dnia 12 lipca 2012 r., SC Volksbank România, C-602/10, EU:C:2012:443, pkt 52).

32 Z powyższego wynika, że jeśli w odniesieniu do tych umów państwa członkowskie mogą wprowadzić w swoich uregulowaniach krajowych służących transpozycji dyrektywy 2008/48 zasadę odpowiadającą konkretnie przepisowi przejściowemu przewidzianemu art. 30 ust. 1 tej dyrektywy, co do zasady mogą też, w poszanowaniu postanowień TFUE i z zastrzeżeniem innych mogących mieć zastosowanie aktów prawa wtórnego, określić inny przepis przejściowy, na podstawie którego wspomniane uregulowania mają zastosowanie również do umów obowiązujących w dniu wejścia tych uregulowań w życie (wyrok z dnia 12 lipca 2012 r., SC Volksbank România, C-602/10, EU:C:2012:443, pkt 53).

33 Tak samo jest w przypadku systemu sankcji przewidzianego w art. 23 dyrektywy. Przepis ten nie stoi zatem na przeszkodzie temu, aby w odniesieniu do obowiązujących umów o kredyt nieobjętych przedmiotowym zakresem stosowania dyrektywy 2008/48 państwo członkowskie zastosowało we własnym uregulowaniu krajowym przepisy dotyczące sankcji za naruszenie przepisów tego uregulowania.

34 Wykładnia taka narzuca się tym bardziej w niniejszej sprawie, ponieważ – w odróżnieniu od art. 11 ustawy o kredycie konsumenckim, który stanowi środek transponujący art. 11 dyrektywy 2008/48 dotyczący informacji o stopach oprocentowania kredytu – rozpatrywane w postępowaniach głównych przepisy prawa krajowego dotyczące zdefiniowania zmiennej stopy oprocentowania, takie jak zawarte w szczególności w art. 11a zmienionej ustawy o kredycie konsumenckim, nie odpowiadają żadnemu przepisowi dyrektywy 2008/48 i w związku z tym nie mogą zostać uznane za zmierzające do jej transpozycji.

35 W świetle całości powyższych rozważań na zadane pytania należy odpowiedzieć, iż art. 23 i art. 30 ust. 1 dyrektywy 2008/48 należy interpretować w ten sposób, że nie stoją one na przeszkodzie przepisom prawa krajowego takim jak te rozpatrywane w postępowaniach głównych, które to przepisy wymagają od kredytodawcy, pod rygorem sankcji karnych, przestrzegania obowiązków dotyczących zmiennej stopy oprocentowania w odniesieniu do umów o kredyt obowiązujących w dniu wejścia w życie tych przepisów, ponieważ te umowy o kredyt nie należą do przedmiotowego zakresu stosowania owej dyrektywy, a ponadto obowiązki te nie stanowią transpozycji tej dyrektywy.

W przedmiocie kosztów

36 Dla stron w postępowaniach głównych niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed sądem odsyłającym, do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż koszty stron w postępowaniach głównych, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (szósta izba) orzeka, co następuje:

Artykuł 23 i art. 30 ust. 1 dyrektywy 2008/48/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie umów o kredyt konsumencki oraz uchylającej dyrektywę Rady 87/102/EWG należy interpretować w ten sposób, że nie stoją one na przeszkodzie przepisom prawa krajowego takim jak te rozpatrywane w postępowaniach głównych, które to przepisy wymagają od kredytodawcy, pod rygorem sankcji karnych, przestrzegania obowiązków dotyczących zmiennej stopy oprocentowania w odniesieniu do umów o kredyt obowiązujących w dniu wejścia w życie tych przepisów, ponieważ te umowy o kredyt nie należą do przedmiotowego zakresu stosowania owej dyrektywy, a ponadto obowiązki te nie stanowią transpozycji tej dyrektywy.

Podpisy